

Les Dames de la Torre

identificació

Família **Arecàcies**

Palmera de Canàries

Phoenix canariensis

Castellà: palmera canaria

Francès: dattier des Canaries

Anglès: Canary Islands date palm

Origen: Illes Canàries

localització

Comarca: Baix Llobregat

Municipi: Sant Joan Despí

Sant Just Desvern

Sant Feliu de Llobregat

Indret: Parc de Torreblanca, a
banda i banda del laberint.

dimensions i descripció

	A	B
Alçada:	11 m	8-9 m
Diàmetre màxim de la capçada:	8 m	8 m
Edat estimada, 2001:	95 anys	95 anys

A: Bonic conjunt format per dues palmeres, de notables dimensions, amb un petit brollador central. Un peu és masculí i l'altre femení.

B: Grup de 6 palmeres de mides similars, plantades formant un oval, que recorda un petit oasi.

singularitat

La singularitat històrico-paisatgística d'aquests dos conjunts és notable. Són els elements vegetals més destacats de l'esplanada del laberint i van ser testimonis durant mig segle de la vida quotidiana del palau de la Torreblanca. També es poden considerar singulars per la seva edat, quasi centenària.

història

Situades a tramuntana i migdia de la Torreblanca, emmarcaven i ennoblíen, el magnífic palau. Les dues de la façana principal, amb el petit brollador central, representaven un signe de benvinguda per als visitants. En la fotografia, que correspon a col·lecció L.Roisin de 1912-1914, es veu una de les palmeres en la primera etapa del seu desenvolupament.

descripció de l'espècie

característiques morfològiques

D'entre totes les palmeres, la de Canàries ressaltava per la seva bellesa i elegància. És una de les més freqüents a la Península Ibèrica i, evidentment, a les Illes Canàries. Es diferencia de la palmera datilera per tenir la capçada més densa, d'un verd més intens, i el **tronc**, o estípit, més curt (12-14 m) i gruixut. Aquest, en els exemplars més alts, recorda una robusta columna decorada amb curiosos dibuixos, formats per les cicatrius de les fulles caigudes; sol tenir de 80 a 90 cm de diàmetre i és de color marró fosc. La capçada està formada per un espectacular conjunt de palmes o **fulles** amples i llargues (6-7 m), agrupades a l'extrem del tronc, on formen un dens i vigorós plomall. Tenen de 150 a 200 parells de folíols compactes, rígids i punxants (més, com més avall de la fulla). Els peciols són espinosos. Les inflorescències apareixen entre les fulles i porten petites **flors** de color crema. Es tracta d'una espècie dioica amb exemplars femenins i masculins. Les flors femenines es convertiran en fruits (dàtils), no comestibles, d'uns 2 cm de longitud i agrupats en raïms de color taronja, només quan hi hagi peus masculins a prop per pol·linitzar-les.

estípit

fruits i fulles

característiques ecofisiològiques

Si bé prefereix les zones costaneres càlides, és una de les palmeres més resistent al fred. És molt rústica i s'adapta bé a diversos tipus de sòls. Suporta bé la sequera i el vent marí i necessita la llum solar. En estat salvatge, n'hi ha una bona representació a les illes de la Gomera, la Palma (caldera de Taburiente) i al sud de Tenerife.

utilització i curiositats

Molt apreciada com a espècie ornamental, és la palmera protagonista de molts parcs i jardins antics. També és molt present en passeigs marítims del litoral mediterrani. De les fulles tendres se'n poden fer amanides. En algunes zones de Canàries se'n treu la mel de palma. Els dàtils s'aprofiten per alimentar el bestiar. Fora ciutat, es plantaven sovint davant de les cases (en nombre no superior a tres) no només per la seva funció estètica, sinó també com a símbol d'hospitalitat. Segons la tradició, una palmera significava que el viatger podia aturar-se per reposar i calmar la set; dues palmeres, que, a més d'aigua, també rebria aliment i tres palmeres, que podria trobar recer per a passar la nit.

Palmera

*¡Talle nocturno y sombra despeinada!
clamor de cielo y aire, signo apenas
de una playa de mirtos y sirenas
espuma el talle y la melena alada.*

*¡Oh signo y norma de esta tierra anclada!
esbelta ninfa, viento y mar estrenas,
caracola de lirios y azucenas,
de estrellas y alga verde coronada.*

*Nada perturba tu desnudo anhelo
ni tuerce la flexible primavera
con que susurras por llegar al cielo.*

*Erguida y llameante vas ligera
hasta el más alto azul, huyendo al suelo
para decir tu nombre de palmera.*

Juan Chabás

